

Kenneth Svartström

Turvaamistoimet

- oikeudenkäymiskaaren 7 luku
ja todistelun turvaaminen

Copyright © 2026 Alma Media Finland Oy ja tekijä

Kansi: Aste Helsinki Oy

Taitto: Aste Helsinki Oy

ISBN 978-951-37-7882-8

ISBN 978-951-37-7883-5 (digikirja)

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2026

Anna kirjasta palautetta: kustannustoimitus@almainights.fi

ESIPUHE

Noin kymmenen vuotta sitten syntyi ajatus siitä, että turvaamistoimista voisi jotain itsekin kirjoittaa, ehkä. Juridiikan käytännön käsityöläisen, asianajajan, uraa oli silloin takana jo reilut viisitoista vuotta, ja turvaamistoimet olivat sen myötä tulleet säännöllisen epäsäännöllisesti tutuiksi tärkeänä työkaluna asianajajan päivittäisessä työssä.

Kotimainen ”turvaamistomikirjallisuus” kymmenen vuotta sitten koostui pääasiassa *Erkki Havansin* erinomaisesta 7 luvun kommentaariteoksesta vuodelta 1994 sekä hajanaisista artikkeleista ja aihepiiriä sivuavista kirjoituksista laajemmissa teoksissa (esim. *Tuula Linnan* Ulosotto-oikeusteoksissa).

Vuonna 2019 tilanne parani, kun tämän teoksen aihepiiriä osittain sivuava (pääosin OK 7:1:n ja OK 7:2:n osalta) *Heikki Huhtamäen* ansiokas väitöskirja rahavarojen turvaamistoimista Suomessa ja EU:ssa ilmestyi, mutta edelleen ei niin vähäinen osa turvaamistoimien oikeudellisesta kehityksestä käytännössä (useammalta vuosikymmeneltä) jäi ja on jäänyt käsittelemättä. Siihen tämä teos pyrkii tarjoamaan apua.

Tämä teos on käytännön juridista työtä tekevän asianajajan pyrkimys koota yhteen tiettyjen turvaamistoimien (OK 7 luvun ja todistelun turvaamisen) juridiikka ja oikeuskäytäntö – käyttäjän, soveltajan ja ongelmanratkaisijan näkökulmasta. Teos ei ole väitöskirja, ja pääpaino on ollut oikeuskäytännön muovaaman doktriinin esille tuominen välillä laajoinekin oikeustapauserferaatteineen ja -lainauksineen.

Näen kuitenkin tämän toimintatavan perustelluksi, koska itse lakiin ei ole turvaamistoimien osalta tullut merkittäviä muutoksia OK 7 luvun syntymisestä ja Havansin sitä koskevista kommentaareista 1993–1994 sekä todistelun turvaamislain säätämisestä vuonna 2000. Pääosa

muutoksesta on tullut oikeuskäytännöstä ja sen vahvistamista uusista käsitteistä ja lainalaisuuksista sekä niitä koskevista kommentaareista ja kirjoituksista. Teos sisältää mielestäni kuitenkin myös paljon juridiikkaa ja oikeudellista analyysiä eli en miellä sitä ”kevyeksi käytännön oppaaksi”, ehkä sitten jonkinlaiseksi molempien (väitöskirjan ja käytännön oppaan) yhdistelmäksi, kirjoittajansa näköiseksi teokseksi.

Itse kirjan kirjoittamisesta ja minun kirjoittamisprosessistani on syytä tässä yhteydessä lausua vielä jotain.

Joku minua viisaampi – tässä yhteydessä nimeltä mainitsematon – oikeustieteilijä muistaakseni sanoi, että eihän se kirjan kirjoittaminen mitään ihmeellistä ole, aloitan sivulla yksi ja etenen siitä sitten loppua kohti. Näinhän se on, mutta on se kirjan kirjoittaminen, ainakin minulle, ollut aika työlästä ja paikoitellen luvattoman hidasta, suoraan sanottuna hankalaa, mutta silti rehellisesti mielenkiintoista ja palkitsevaa, kunhan siitä hankaluudesta on päästy yli. Elämä on, taidettiin jossain mainoksessä sanoa.

Hankaluudesta yli pääsemisessä minua ovat suuresti auttaneet seuraavat henkilöt ja tahot, joita haluan kiittää.

Haluan kiittää kustantajaani Editaa/Alma Mediaa kärsivällisyydestä ja luottamuksesta – erityisesti julkaisupäällikköä *Heidi Antinkaria* ja kustannustoimittaja *Sanna Strengiä*. Sanna on lukenut kirjan käsikirjoituksen useaan otteeseen ja antanut arvokkaita kommentteja ja palautetta.

Kiitän professori emeritus Tuula Linnaa, joka on lukenut ja kommentoinut osaa käsikirjoitusta ja antanut arvokasta palautetta. Kiitän Suomen Asianajajaliiton Säätiötä apurahasta, työnantajaani Lexiaa ja siellä erityisesti oikeustieteen ylioppilaita *Maria Tauriaista*, *Silja Koskelaa*, *Camilla Flinkiä*, *Emil Irolaa* ja *Joe Laubdetta*, jotka ovat olleet suurena apuna käsikirjoituksen oikoluvussa ja stilisoinnissa.

Kirjan näkemykset, tulkinnat ja mahdolliset virheet ovat omiani ja vastaan niistä itse. Oikeuskäytäntöä ja lähteitä on pyritty seuraamaan kesäkuun 29. päivään 2026 asti.

Lopuksi ja ehkä kaikkein eniten haluan kiittää parasta A-ryhmääni, rakkaita lapsiani *Ainoa*, *Axelia* ja *Adaa* siitä, että olen saanut ja saan olla heidän isänsä ja että he ovat jaksaneet antaa isän välillä kirjoittaa iltaisin,

öisin ja joskus päivisinkin kirjaa, ja rakasta vaimoani *Lottaa*, joka on (hellästi) potkinut minua liikkeelle ja antanut tilaa ja aikaa saada tämä kirja valmiiksi.

Espoon Vanttilassa, 18. päivänä elokuuta 2026

Kenneth Svartström

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE.....	V
1 JOHDANTO	1
1.1 Mikä on "turvaamistoimi"?.....	1
1.2 Turvaamistoimen oikeudellinen määritelmä	2
1.3 Teoksen aiheen rajausta	3
1.4 Turvaamistojuridikan kehitys.....	3
1.4.1 Kehitys ennen vuoden 1993 alioikeusuudistusta	3
1.4.2 Alioikeusuudistuksen jälkeinen aika.....	4
1.4.3 Muiden maiden turvaamistoimista.....	7
1.4.3.1 Ruotsi	7
1.4.3.2 Norja, Tanska ja Saksa.....	8
2 TURVATTAVAT VAATEET	9
2.1 Yleistä – vaade ja hukkaamisvaara	9
2.2 Saaminen (OK 7:1).....	10
2.2.1 Saamisturvaamisen perusedellytykset.....	10
2.2.2 Turvattavan saamisen määritelmä	11
2.2.2.1 Yleistä.....	11
2.2.2.2 Materiaalinen ja prosessuaalinen tarkempi tekninen saamismäärittely	12
2.2.3 Turvattavan saamisen todennäköisyys.....	17
2.2.4 Saamisen hukkaamisvaara.....	21
2.2.5 Turvattavan saamisen täytäntöönpanokelpoisuus	24
2.3 Parempi oikeus esineeseen (OK 7:2).....	25
2.3.1 Yleistä	25
2.3.2 Esinesaamisen määritelmästä.....	25
2.3.3 Vastapuolella oleva hallinta ja hakijan parempi oikeus.	27

2.3.4	Esinesaamisen todennäköisyys, hukkaamisvaara sekä esimerkkitilanteita esineturvaamiselle	28
2.3.5	Esinesaamisen täytäntöönpanokelpoisuus	33
2.4	Muita turvattavia oikeuksia koskeva yleinen turvaamistoimi (OK 7:3).....	34
2.4.1	Tausta.....	34
2.4.2	Muiden turvattavien oikeuksien eli yleisen turvaamistoimen määritelmästä.....	36
2.4.2.1	Yleistä.....	36
2.4.2.2	Haittaharkinta.....	38
2.4.2.3	Yleisen turvaamistoimen kohteena oleva vaade.....	43
2.4.2.4	OK 7:3:n mukaisen vaateen todennäköisyys	52
2.4.2.5	Johtopäätöksiä liittyen yleisen turvaamistoimen myöntämisedellytyksiin oikeuskäytännössä	94
3	TURVAAMISTOIMIPROSESSI	105
3.1	Toimivaltainen turvaamistoimituomioistuin	105
3.2	Varsinainen turvaamistoimiprosessi.....	108
3.2.1	Yleistä	108
3.2.2	Väliaikainen määräys.....	113
3.3	Pääasiakanne	116
3.3.1	Yleistä ja samankaltaisuusvaatimus	116
3.3.2	Määräaika ja muut materiaaliset edellytykset	122
4	TÄYTÄNTÖÖNPANO	127
4.1	Tausta ja yleistä.....	127
4.2	Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanon normipohja	130
4.2.1	OK 7:13:n viittaussäännös sekä tuomioistuimen mahdolliset täytäntöönpanomääräykset	130
4.2.2	Ulosottokaaren täytäntöönpanosäännökset turvaamistoimiin liittyen.....	131
4.2.2.1	Yleistä.....	131
4.2.2.2	Lainvoimaa vailla olevan turvaamistoimi- päätöksen täytäntöönpano	132
4.2.2.3	Turvaamistoimen täytäntöönpanon menettely..	134
4.2.2.4	Hakija- ja torjuntavakuus.....	136
4.2.2.5	Saamis- ja esinetakavarikon täytäntöönpano	152

4.2.2.6	Yleisen turvaamistoimen täytäntöönpano.....	156
4.2.2.7	Turvaamistoimen kansainvälinen täytäntöönpano	158
4.2.2.8	Täytäntöönpanon peruuttaminen	165
5	KULU- JA KORVAUSVASTUU	169
5.1	Kuluvastuusta turvaamistoiמיסיassa.....	169
5.1.1	Yleistä	169
5.1.2	Oikeuskäytäntöä kuluvastuusta	171
5.1.3	Kuluvastuufoorumi	175
5.2	Vastuu tarpeettomasta turvaamistoiמיסטä.....	176
5.2.1	Yleistä	176
5.2.2	Minkälainen turvaamistoimi on "tarpeeton"?	178
5.2.2.1	Yleistä.....	178
5.2.2.2	Puuttuva vaade- tai vaaraedellytys.....	179
5.2.3	Korvauskanne ja korvattava vahinko	183
5.2.3.1	Kanneforum ja -määräaika.....	183
5.2.4	Korvattavan turvaamistoiמיvivahingon määrittely.....	187
5.2.4.1	Yleistä.....	187
5.2.4.2	Turvaamistoiמיvivahingon lajit ja näyttötaakka ...	188
5.2.5	Turvaamistoiמיvivahingon määrästä.....	191
5.2.6	Oikeuskäytäntöä turvaamistoiמיvivahingosta.....	194
6	TURVAAMISTOIMIEN LIITÄNNÄISKYSYMYKSET.....	217
6.1	Turvaamistoiמיprosessi osana lainkäyttöä – turvaamistoiמי- pätös ja pääasiatuomio.....	217
6.2	Turvaamistoimen sitovuus kolmansiin – insolvenssitilanteet..	220
6.3	Suhde välitysmenettelyyn.....	224
6.3.1	Yleistä	224
6.3.2	Välimiesmenettelylain uudistushanke	226
6.3.3	Eri välitysinstituuttien turvaamistoiמיsäännöksiä.....	229
6.3.3.1	Keskuskauppakamarin välitysmenettely- säännöt (FAI).....	230
6.3.3.2	Tukholman kauppakamarin välitysinstituutti (SCC).....	232
6.3.3.3	Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) välitys- menettelysäännöt	232

7	TODISTELUN TURVAAMINEN	237
7.1	Taustaa.....	237
7.2	Todistelua koskevat turvaamistoimet	239
7.2.1	Lain soveltamisala	239
7.2.2	Käytössä olevat turvaamistoimet todistelun turvaamiselle.....	241
7.2.2.1	Aineiston takavarikko tai muu lievempi toimenpide	241
7.2.2.2	Aineiston yksilöintivaatimus	244
7.2.3	Todistelun turvaamistoimen taustalla olevan todennäköisen oikeuden määrittely	246
7.2.3.1	Yleistä.....	246
7.2.3.2	KKO 2025:62	249
7.2.4	Tiedonsaantioikeus.....	253
7.2.5	Todistelun turvaamispäätöksen täytäntöönpano.....	254
7.2.6	Oikeuspaikka	259
7.2.7	Oikeuskäytäntöä todistelun turvaamisesta	260
7.2.7.1	KKO 2019:10.....	260
7.2.7.2	MAO:473/2023 19.10.2023 (lainvoimainen)	272
7.2.7.3	MAO:229/2021 22.12.2021 (lainvoimainen)	274
7.2.7.4	MAO:59/20 19.2.2020 ja MAO:561/2024 10.10.2024 (lainvoimainen).....	280
7.2.7.5	MAO:561/2024 10.10.2024.....	295
7.2.7.6	MAO:H59/2021 21.4.2021 (lainvoimainen) – kun materiaali jo pääosin saatu, ei todistelun turvaamistarvetta.....	296
7.2.7.7	MAO:385/20 28.8.2020 (lainvoimainen) – täytäntöönpanovaihtoehtojen tarkoituksen mukaisuus.....	299
7.2.7.8	MAO:583/2020 (lainvoimainen) – vaaditut tiedot eivät tarpeellisia kanteen nostamiseksi vastapuolta vastaan	303
7.2.7.9	MAO: 14/2026 (lainvoimainen) – liikesalaisuusasia – vanhojen työntekijöiden uusi yritys oletettavasti hyödynsi liikesalaisuuksia – vanhaan työnantajaan yhdistettävissä oleva aineisto voitiin turvata	306
7.2.7.10	Muutamia päätelmiä todistelun turvaamisen oikeuskäytännöstä	312

KIRJALLISUUS	315
VIRALLISLÄHTEET	317
OIKEUSTAPAUSHAKEMISTO.....	319